AB

L. A. GEELHOED
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2005. április 28. [1]

I — Bevezetés

1. Az Unabhängiger Finanzsenat (független adóügyi tanács) (Ausztria) két kérdést terjeszt a Bíróság elé az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv adóra vonatkozó rendelkezéseit illetőleg. A kérdések alapjául szolgáló kérdés azonban az, hogy valamely tagállam hatóságai jogosultak-e a Közösségek által helyi alkalmazottként foglalkoztatott személy nemzeti jövedelemadó alá vetése céljából azt eldönteni, hogy az adott személyt helyesen sorolták-e be, tekintettel az általa ellátott feladatokra. Mint az nyilvánvalóvá válik, az osztrák bíróságok eltérő álláspontot vannak e tekintetben.

1 — Eredeti nyelv: angol.

II — Irányadó rendelkezések

2. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: jegyzőkönyv) 13. és 16. cikkét érintik. Ezek a következőképpen rendelkeznek:

„13. cikk

A Közösségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai a Közösségek által számukra fizetett illetmények, bérek és járandóságok után kötelesek adót fizetni a Közösségek javára a Tanács által a Bizottság javaslata alapján meghatározott feltételeknek és eljárásnak megfelelően.

A Közösségek által számukra kifizetett illetmények, bérek és járandóságok tekintetében nemzeti adókötelezettség alól mentességet élveznek.

[...]

16. cikk

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően meghatározza a közösségi tisztviselők és egyéb alkalmazottak azon kategóriáit, akikre a 12. cikket, a 13. cikk második bekezdését és a 14. cikket részben vagy egészben alkalmazni kell.

Az e kategóriákba tartozó tisztviselők és egyéb alkalmazottak nevét, besorolását és címét időről időre továbbítani kell a tagállamok kormányainak."

3. A jegyzőkönyv 16. cikke alapján elfogadták az 549/69/Euratom, ESZAK, EGK rendeletet [2], az Európai Közösségeknek a jegyzőkönyv többek között 13. cikkének második bekezdése rendelkezéseinek hatálya alá tartozó tisztviselői és egyéb alkalmazottai kategóriáinak meghatározása céljából. E rendelet 2. cikkének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„Az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 13. cikkének rendelkezéseit a következő kategóriák esetén kell alkalmazni:

a) az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az e Közösségek egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek hatálya alá tartozó személyek, beleértve a szolgálati érdekből alkalmazott nyugdíjazás esetén előírt juttatásban részesülő személyeket, a helyi személyzet kivételével".

4. Az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról, egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről, valamint a Bizottság tisztviselőire ideiglenesen alkalmazandó különleges intézkedések bevezetéséről szóló, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelet [3] 2. és 3. cikke határozza meg az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatát (a továbbiakban: személyzeti szabályzat) és az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeit (a továbbiakban: alkalmazási feltételek). A személyzeti szabályzat 1. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A Közösségek tisztviselője bármely olyan személy, akit az e személyzeti szabályzat rendelkezéseinek megfelelően a Közösségek valamely intézményének állományában létrehozott beosztásba az adott intézmény kinevezésre jogosult hatósága által kibocsátott kinevezési okirattal kineveztek."

2 — Az Európai Közösségeknek, a Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 12. cikke, 13. cikkének második bekezdése és 14. cikke rendelkezéseinek hatálya alá tartozó tisztviselői és egyéb alkalmazottai kategóriáinak megállapításáról szóló, 1969. március 25-i tanácsi rendelet (HL L 74., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 39. o.).

3 — HL L 56., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 2. kötet, 5. o.

5. Az alkalmazási feltételeket, annak 1. cikke értelmében, a Közösségekkel szerződéses viszonyban álló alkalmazottakra kell alkalmazni. Ez a rendelkezés különbséget tesz az ideiglenes alkalmazottak, a kisegítő alkalmazottak, a helyi alkalmazottak és a szaktanácsadók között. Az alkalmazási feltételek 4. cikkének első bekezdése értelmében:

„Ezen alkalmazási feltételek alkalmazásában »helyi alkalmazottak« a helyi gyakorlat szerint fizikai tevékenységek vagy kisegítő szolgáltatások ellátására alkalmazott alkalmazottak, akiket nem a költségvetés adott intézményre vonatkozó részéhez mellékelt beosztásjegyzékben felsorolt beosztás betöltésére alkalmaztak, és akiket a költségvetés adott részének e célra elkülönített teljes előirányzatából fizetnek. Kivételes esetben az Európai Közösségek Bizottsága Sajtó és Információs Hivatalánál vezető feladatok ellátására alkalmazott alkalmazottak is helyi alkalmazottnak tekinthetők."

6. A közösségi intézmények és alkalmazottaik közti jogviták tekintetében az EK 236. cikk az alábbiak szerint rendelkezik:

„A Bíróság hatáskörrel rendelkezik a Közösség és alkalmazottai között felmerülő minden vitás ügyben a személyzeti szabályzatban vagy az alkalmazási feltételekben megállapított keretek között és feltételek mellett."

Az alkalmazási feltételek 81. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Az intézmény és a valamely tagállamban szolgálatot teljesítő helyi alkalmazott közötti minden jogvitát az elé a bíróság elé kell terjeszteni, amely azon hely hatályos jogszabályai szerint illetékes, ahol az alkalmazott feladatait ellátja."

III – A tényállás, az eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

7. Az alapeljárás felperesét a Bizottság helyi alkalmazottjaként foglalkoztatják 1982 óta. Miután a Bizottság nemzetközi szervezetek melletti képviseletén Genfben munkába állt, 1987-ben a Bizottság bécsi küldöttségére helyezték át. Az Osztrák Köztársaságnak az Európai Unióhoz történt 1995. január 1-jei csatlakozása óta az Európai Bizottság ausztriai képviseletén dolgozik. Az 1994. május 1-én hatályban lépett 1994. július 1-jei munkaszerződése értelmében helyi alkalmazottként, határozatlan időre, döntés-előkészítési, tervezési és ellenőrzési tevékenységek végzésére, sajtóattaséi minőségben az Európai Közösségek Bizottságának bécsi képviseletére és az I. csoport 35. fizetési fokozatába sorolták be.

8. A felperes 1994-ig nem tartozott az osztrák adó hatálya alá, mivel a nemzeti

adószabályozás értelmében „kivételezett intézménynél" töltött be állást. A helyzet azonban Ausztriának az Európai Unióhoz történt 1995. január 1-jei csatlakozásával megváltozott. Ennek következtében a Finanzamt für den 6., 7. und 15. Bezirk (5., 7. és 15. kerületi adóhatóság) 2000. május 5-én adófizetési felszólítást adott ki az 1995–1998. évekre, valamint adóelőleg-fizetési felszólítást a 2000. évi jövedelem alapján fizetendő adóval kapcsolatban. A felperes fellebbezett ezen felszólítások ellen az Unabhängiger Finanzsenat előtt, azt állítva, hogy Ausztria nem jogosult a helyi alkalmazottként kapott jövedelme adóztatására, mivel munkaszerződése nem volt megfelelő.

9. Közelebbről azzal érvel, hogy az általa ellátott feladatokat, figyelemmel az alkalmazási feltételek 2–5. cikkére, nem végezheti helyi alkalmazott. Az alkalmazási feltételek 4. cikkének első bekezdése értelmében a helyi alkalmazottakat csak a III–VI. csoportnak megfelelő feladatokkal lehet megbízni, az I. és a II. csoport feladataival azonban nem. Álláspontja szerint ezért őt ideiglenes vagy kisegítő alkalmazottként kellett volna besorolni, amely esetben – a jegyzőkönyv 13. cikke értelmében — a közösségi adózás hatálya alá tartozna, nem pedig a nemzeti adózás hatálya alá. Noha eredetileg az I. csoport 35. fizetési fokozatába sorolták be, ezt beleegyezésével, munkaszerződésének 1997. július 4-i módosításával III. csoport 35. fizetési fokozatra módosították.[4]

10. A felperes előadja, hogy a Bundesabgabeordnung (a szövetségi adókra vonatkozóan az adózás rendjéről szóló osztrák törvény) 116. cikke értelmében a Finanzamt előkérdésként köteles volt jogállásának az irányadó jogszabályokra és tényleges tevékenységére figyelemmel történő meghatározására, és erre a megállapításra kellett alapítania adófizetési felszólítását. A Verwaltungsgerichtshof (a közigazgatási és adóügyekben eljáró legfelsőbb bíróság) állandó ítélkezési gyakorlata[5] szerint ide tartozik az a kérdés, hogy az érintett személyt a jegyzőkönyv 13. cikkének alkalmazásában megfelelően sorolták-e be helyi alkalmazottként. Ezen ítélkezési gyakorlat értelmében az Unabhängiger Finanzsenat megvizsgálta a felperes helyzetét, és arra a következtetésre jutott, hogy 1995. január 1-jétől (Ausztria csatlakozásától) 1997. június 30-ig (a munkaszerződés módosításáig) munkaszerződése valóban ellentétes volt az alkalmazási feltételek 4. cikkének első bekezdésével. Mindazonáltal az Unabhängiger Finanzsenat nem tartja magát jogosultnak a Verwaltungsgerichtshof által meghatározott kötelezettség keretein belül annak meghatározására, hogy a felperesnek a meglévő helyett milyen munkaszerződésének kellene lennie, és visszamenőleg milyen jogállást kellett volna biztosítani számára a közösségi joggal összhangban. Egyetért a Finanzamttal abban, hogy a kérdéses nemzetközi intézmény, jelen esetben az Európai Bizottság jogosult alkalmazottai jogállásának meghatározására.

11. Ennek megfelelően az Unabhängiger Finanzsenat 2004. június 28-i végzésével az

4 — A felperes azonban állítja, hogy feladatainak jellege változatlan maradt. Ezért megtámadta ezt a módosítást az Arbeits- und Sozialgericht Wien (bécsi munkaügyi és szociális ügyi bíróság) előtt.

5 — A kérdést előterjesztő bíróság a Verwaltungsgerichtshof 2000/15/0162. sz., 2001. december 18-i és 2000/14/0121. sz., 2002. február 19-i végzésére hivatkozik.

EK 234. cikk alapján a következő két kérdésnek a Bírósághoz történő előterjesztéséről határozott:

1. Az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 13. cikkének első bekezdése csak abban az esetben képezi-e akadályát az Európai Közösségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai részére fizetett illetmények, bérek és egyéb járandóságok tagállami adóztatásának, ha az Európai Közösségek él az adóztatási jogával?

2. Az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 16. cikkének második bekezdése csak abban az esetben képezi-e akadályát az Európai Közösségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai részére fizetett illetmények, bérek és egyéb járandóságok tagállami adóztatásának, ha a tisztviselőt vagy egyéb alkalmazottat az említett cikk értelmében vett valamely értesítésben nevesítették, és az e cikk alapján megküldött értesítés automatikusan feljogosítja-e a tagállam adóhatóságát, hogy az értesítésben nem nevesített tisztviselőkkel vagy más alkalmazottakkal szemben, valamint azon alkalmazottakkal szemben, akiket az Európai Közösségek helyi alkalmazottnak tekint, a nemzeti adóztatási jogot gyakorolja?

12. Az osztrák, a francia, a portugál kormány, valamint a Bizottság terjesztett elő írásbeli észrevételeket.

IV — Értékelés

13. Az Unabhängiger Finanzsenatnak az előzetes döntéshozatalra utaló végzésében található, az ügy hátterére vonatkozó magyarázatából kiderül, hogy lényegében arról kell dönteni, hogy a jegyzőkönyv 13. és 16. cikkének alkalmazása tekintetében kötelező erővel bír-e a nemzeti közigazgatási és igazságszolgáltatási szervek vonatkozásában valamely közösségi intézmény valamely alkalmazottjának a személyzeti szabályzat vagy az alkalmazási feltételek szerinti, a tisztviselők és egyéb alkalmazottak különböző csoportjaiba történő besorolása. Másként kifejezve, el kell-e ismerni, hogy a nemzeti hatóságok jogosultak a közösség alkalmazottjának saját besorolására, ha az érintett személy alkalmazására vonatkozó döntés álláspontjuk szerint ellentétes a személyzeti szabályzattal vagy az alkalmazási feltételekkel? Az Unabhängiger Finanzsenat által előterjesztett kérdések ezt a problémát csak hallgatólagosan és meglehetősen homályosan érintik, ami az ügyben a Verwaltungshoffal fennálló nézetkülönbségekre tekintettel érthető.

14. Ezért egyetértek a francia kormánnyal és a Bizottsággal abban, hogy ahhoz, hogy az Unabhängiger Finanzsenatnak olyan választ adjunk, amely hasznos az előtte folyamatban

lévő ügy megoldásához, az előzetes döntéshozatalra feltett kérdéseket együtt kell vizsgálni, és a fenti módon kell átfogalmazni, azaz: a jegyzőkönyv 13. és 16. cikkének alkalmazása tekintetében kötelező erővel bír-e a nemzeti közigazgatási és igazságszolgáltatási szervek vonatkozásában valamely közösségi intézménynek valamely alkalmazottja alkalmazására és a személyzeti szabályzat vagy az alkalmazási feltételek szerinti, a tisztviselők és más alkalmazottak különböző csoportjaiba történő besorolására vonatkozó határozata?

15. Véleményem szerint a következő okok miatt kell igenlő választ adni erre a kérdésre.

16. A jegyzőkönyv 13. és 16. cikke együttesen alkotják a közösségi intézmények által foglalkoztatott személyek adózásának alapját. A 13. cikk alkotja az alapvető szabályt, amely két szempontot tartalmaz. Egyrészt úgy rendelkezik, hogy a Közösségek tisztviselői és egyéb alkalmazottai a Közösségek által számukra fizetett illetmények, bérek és járandóságok után kötelesek adót fizetni a Közösségek javára. Másrészt, ennek logikus következményeként előírja, hogy ezek az alkalmazottak a Közösségtől kapott járandóságok tekintetében mentességet élveznek a nemzeti adókötelezettség alól. A 16. cikk ezt követően ezen adórendszer személyi hatályának alapját állapítja meg azáltal, hogy felhatalmazza a Tanácsot a közösségi tisztviselők és egyéb alkalmazottak azon kategóriáinak a Bizottság javaslata alapján és az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően történő meghatározására, akikre az adórendszer alkalmazandó. A közösségi adó hatálya alá tartozó, és emiatt a nemzeti adó alól mentes személyek pontos körét rendszeres időközönként közlik a tagállamokkal.

17. A jegyzőkönyv 13. és 16. cikkének célja a közösségi intézmények megfelelő működésének biztosítása, végső soron a Közösség céljai megvalósításának megkönnyítése. Először is, mint arra a portugál kormány rámutatott, a 13. cikknek biztosítania kell, hogy a Közösség által foglalkoztatott személyek egyenlő bánásmódban részesüljenek jövedelmük adóztatása tekintetében. Azáltal, hogy a közösségi adórendszer hatálya alá tartoznak, a tisztviselők és egyéb alkalmazottak által kapott nettó jövedelmet ugyanazon elvek alapján számítják ki. Így a hasonló feladatokat ellátó személyeket hasonlóképpen javadalmazzák. Másodszor, az egyenlő adójogi bánásmód biztosítása érdekében a 13. cikk második bekezdése megakadályozza a munkavállalók kettős adóztatását. Ha a tagállamok – akár a közösségi adó helyett, akár mellette — jogosultak lennének állampolgáraik közösségi intézményektől kapott jövedelmének adóztatására, ez nyilvánvalóan a közösségi alkalmazottakkal szemben származási országuktól függően eltérő bánásmódhoz vezetne. Az ilyen jellegű eltérő bánásmód a különböző tagállamokból származó munkatársak felvételére hatással lehetne, és így hátrányosan befolyásolná a közösségi intézmények működését. [6]

6 — Lásd e tekintetben a 6/60. sz., Humblet kontra Belgium ügyben 1960. december 16-án hozott ítélet (EBHT 1960., 1125. o.) 4. pontját.

18. Az 549/69 rendelet preambuluma értelmében a jegyzőkönyv által biztosított kiváltságokat, mentességeket és könnyítéseket kizárólag a Közösség érdekében biztosítják. Ebből következik, hogy az arról való döntést, hogy az alkalmazottak mely csoportjai tartoznak a közösségi adó hatálya alá, és mentesek a nemzeti adórendszer hatálya alól, közösségi szinten kell meghozni. Ennek alapján, valamint a jegyzőkönyv 16. cikke értelmében a Tanács az 549/69 rendelet 2. cikkének a) pontjában úgy határozott, hogy a jegyzőkönyv 13. cikke szerinti adórendelkezések a személyzeti szabályzat vagy az alkalmazási feltételek hatálya alá tartozó összes személyre kiterjednek, kivéve a helyi alkalmazottakat. Az alkalmazottak ez utóbbi csoportja által végzett feladatok természetét ezért nem tekintették a Közösség céljainak elérésével elegendően közeli kapcsolatban állónak ahhoz, hogy a jegyzőkönyv 13. cikke szerinti adórendszert rájuk is kiterjesszék.

19. A jegyzőkönyvben megállapított adórendszer indokolásából és a vele együtt járó arra vonatkozó követelményből, hogy a rendszer személyi hatályát közösségi szinten határozzák meg, az következik, hogy a közösségi alkalmazottak besorolására vonatkozó egyedi döntéseknek, mint amilyenről a jelen ügyben is szó van, szintén az érintett közösségi intézmények kizárólagos hatáskörébe kell tartozniuk. A személyzeti szabályzat és az alkalmazási feltételek valamely közösségi intézmény és valamely személy közötti szolgálati viszony alapítására irányadó rendelkezései ezen az előfeltételen alapulnak. A személyzeti szabályzat 1. és 2. cikke szerint a „tisztviselőket" a kinevezésre jogosult hatóság által kibocsátott kinevezési okirattal „nevezik ki". Az „egyéb alkalmazottak" ezzel ellentétben az alkalmazási feltételek 1. cikke szerint meghatározott állások betöltésére „szerződéses viszonyban állnak". A rájuk bízott feladatok természetétől függően az egyéb alkalmazottakat azok, akik az alkalmazási feltételek 6. cikke értelmében jogosultak a munkaszerződés megkötésére, ideiglenes alkalmazott, kisegítő alkalmazott, helyi alkalmazott és szaktanácsadó csoportokba sorolják. A tisztviselővé történő „kinevezés", illetve egy személy munkaszerződéssel történő „alkalmazása" bizonyos feladatok ellátására formális közösségi döntések, amelyeket az erre felhatalmazott szervek hoznak. Ezek a döntések határozzák meg az érintett személy helyzetét azzal az intézménnyel szemben, amelynek érdekében tevékenykedik, illetve a rá vonatkozó foglalkoztatási rendszert.

20. Mint a Bizottság helyesen megjegyezte, a közösségi intézmény és az érintett személy közti kapcsolatot ezek a formális döntések határozzák meg, nem pedig egy sor anyagi jellegű feltétel teljesülése. Más szavakkal, az a tény, hogy valamely személy esetén a fennálló körülmények megfelelnek az alkalmazási feltételek 2., 3. vagy 4. cikkében meghatározott valamely tényállásnak, nem biztosít ennek megfelelő jogállást számára. Ilyen jogállást csak a kinevezésre jogosult hatóság vagy a munkaszerződés megkötésére jogosultak biztosíthatnak.

21. Ezt az elvet a Bíróság is elismerte, még ha negatív formában is. A Porrini és társai

ügyben [7] arról kérdezték, hogy a Közösség és tisztviselője vagy alkalmazottja közötti szolgálati viszony alapja mindig kinevezés-e, vagy hogy ezt az aktust helyettesítheti-e bírósági határozat, amely megállapítja bizonyos szolgálati viszony tényleges fennállását. A Bíróság igen röviden úgy válaszolt, hogy „a Közösség és – a helyi alkalmazottak kivételével — tisztviselője vagy alkalmazottja közötti szolgálati viszony alapjául nem szolgálhat a nemzeti bíróság határozata" [8]. A Bíróság megállapítását arra a megfontolásra alapozta, hogy az EA 152. cikk alapján – amely megegyezik az EK 236. cikkel — nemcsak azon személyek tekintetében van kizárólagos hatásköre a viták eldöntésére, „akik a helyi alkalmazottak kivételével tisztviselők vagy egyéb alkalmazottak, hanem azon személyek tekintetében is, akik ilyen jogállást tulajdonítanak maguknak" [9].

22. A Bíróság megerősítette ezt az álláspontot a Tordeur és társai ügyben [10], amelyben úgy rendelkezett, hogy „közösségi intézménnyel kötött szerződés, kiváltképpen határozatlan idejű szerződés, nem jöhet létre az intézmény székhelye szerinti tagállam munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó jogszabályainak megsértése alapján, még akkor sem, ha a jogsértést a nemzeti bíróság határozata is megállapította; ehhez az illetékes szervezeti egység határozata szükséges" [11]. Noha elismerte, hogy az ideiglenes alkalmazottakat nem lehet megfosztani a szociális védelemtől, kiemelte ugyanakkor, hogy „az ilyen védelmet nem lehet olyan intézkedéseken keresztül biztosítani, amelyek a közösségi intézmények e területen meglévő autonómiájába történő beavatkozást jelentenének" [12].

23. A Közösségi intézmények ezen autonómiájának elve megfelelő működésük alapvető követelménye. Mint korábban megjegyeztem, ezek az intézmények belső szervezeti szempontból teljes mértékben a tagállamoktól függetlenül működnek. Nem csak az Unió érdekében történő tevékenykedésre vonatkozó feladatukból következik ez, hanem feladataik ellátásának egyik alapfeltétele is. [13]

24. Nyilvánvaló, hogy a jegyzőkönyvben meghatározott adórendszernek biztosítania kell a közösségi intézmények zavartalan működését, és segítenie kell őket feladataik ellátásában. Egyértelmű működési összefüggés áll fenn e cél és a közösségi személyzet egyes tagjainak bizonyos csoportokba történő besorolása között, amely a jegyzőkönyvben meghatározott kiváltságok, mentességek

7 — A 65/74. sz., Porrini és társai ügyben 1975. március 11-én hozott ítélet (EBHT 1975., 319. o.).

8 — Az ítélet 14. és 15. pontja.

9 — Az ítélet 13. pontja.

10 — A 232/84. sz. ügyben 1985. október 3-án hozott ítélet (EBHT 1985., 3223. o.).

11 — Az ítélet 28. pontja.

12 — Az ítélet 27. pontja. Ezzel ellentétben a C-126/99. sz. Vitari-ügyben 2000. november 9-én hozott ítéletének (EBHT 2000., I-9425. o.) 24–27. pontjában a Bíróság a nemzeti bíróságra hagyta annak meghatározását, hogy teljesültek-e a felperes és az Európai Képzési Alapítvány közötti határozott időre szóló szerződés létrejöttének igazolásához szükséges feltételek. Ebben az ügyben arra az eredményre jutott, hogy a közösségi és a nemzeti politikák összhangban álltak egymással és az ügy eldöntésének a nemzeti bíróságra bízása ilyen körülmények között nem tekinthető a közösségi intézmények autonómiájába való beavatkozásnak.

13 — Lásd a C-165/01. sz., Betriebsrat der Vertretung der Europäischen Kommission in Österreich ügyre vonatkozó indítványom (2003. július 10-én hozott ítélet, EBHT 2003., I-7683. o.) 98. pontját.

és könnyítések juttatásához vezet. Erre a kapcsolatra a Tanács is utal az 549/69 rendelet preambulumában, amely szerint: „kötelezettségeik, felelősségük és konkrét helyzetük ismeretében a tisztviselők és egyéb alkalmazottak valóban élvez[zék] e kiváltságokat, mentességeket és könnyítéseket, amennyiben ez a Közösségek megfelelő működéséhez szükséges". Az alkalmazottak csoportokba történő besorolása és a nemzeti adófizetés alóli, azzal együtt járó mentesítése a Közösségektől kapott jövedelmek tekintetében ezért a közösségi intézmények belső ügye, és az általuk élvezett autonómia területére tartozik.

25. Ebben az összefüggésben a nemzeti közigazgatási hatóságok és igazságszolgáltatási szervek nem lehetnek jogosultak a közösségi intézmény és alkalmazottja közötti munkaszerződés jogszerűségének megkérdőjelezésére és ily módon annak meghatározására, hogy a jegyzőkönyv által biztosított könnyítések egy bizonyos személyre érvényesek-e vagy sem. Az ilyen jogosultság elismerése zavaróan hatna a jegyzőkönyv által létrehozott rendszerre. Ha a tagállamok jogosultak lennének a közösségi alkalmazottak jogállásának meghatározására saját céljaik érdekében, és nem lenne kötelező rájuk nézve az érintett közösségi intézmény által az adott személynek biztosított jogállás, ez bizonyos helyzetekben azt eredményezhetné, hogy a személy vagy nem lenne adóköteles, mint valószínűleg a felperes esetében, vagy kettős adóztatás alá tartozna, ha a nemzeti hatóságok a közösségi intézmény által például ideiglenes alkalmazottnak besorolt személyt helyi alkalmazottnak minősítik. Ez nyilvánvalóan ellentétes lenne a jegyzőkönyv 13. cikkének fenti, 17. pontban körülírt céljával. A tagállamok ezért nem határozhatják meg egyoldalúan a közösségi alkalmazottak jogállását.

26. E pont tekintetében utalni szeretnék a Bíróságnak a Betriebsrat der Vertretung der Europäischen Kommission in Österreich ügyben hozott ítéletére, amelyben arra hívta fel a figyelmet, hogy – az adott esetben — az alkalmazási feltételek 79. cikkének különböző nemzeti értelmezései veszélyeztethetik a közösségi intézmény szolgálatainak zavartalan működését.[14] Noha az adott ügy tényállása különbözik a jelen ügy összefüggéseitől, az ebben az indokolásban kifejezésre juttatott alapelv *mutatis mutandis* itt is érvényesül.

27. A nemzeti hatóságok és igazságszolgáltatási szervek nemcsak annak megállapítására nem rendelkeznek hatáskörrel, hogy valamely alkalmazott jogállását meghatározó döntés jogellenes vagy érvénytelen, hanem annak megállapítására sem jogosultak, hogy az adott személy, tekintettel a reá bízott feladatokra, milyen jogállásra volna jogosult. Ezt a kérdést előterjesztő bíróság is kifejezetten elismerte, és a francia kormány, valamint a Bizottság is felhívta rá a figyelmet.

14 — Lásd különösen az ítélet 44. pontját.

Semmilyen, a közösségi alkalmazott jogállására vonatkozó nemzeti határozat nem kötheti az őt foglalkoztató intézményt, és a nemzeti bíróság nem kötelezheti a közösségi intézményt az ügyben új határozat hozatalára sem.

28. Ha valamely közösségi alkalmazott, tekintettel az általa végzett feladatokra, nem ért egyet azzal az alkalmazotti csoporttal, amelybe az őt alkalmazó közösségi intézmény sorolta, az érintett határozatot közvetlenül az EK 236. cikk és a személyzeti szabályzat 90. és 91. cikke összefüggő rendelkezései szerinti eljárás szerint kell megtámadnia, nem közvetetten a nemzeti bíróságok előtt.

29. Való igaz, hogy az alkalmazási feltételek 81. cikke értelmében az intézmény és a valamely tagállamban szolgálatot teljesítő helyi alkalmazott közötti minden jogvitát e tagállam illetékes bíróságai elé kell terjeszteni. Mindazonáltal a fenti 21. pontban hivatkozott Porrini és társai ügyben hozott ítélet értelmében ez nem alkalmazandó a jogállásra vonatozó jogviták esetén.[15] Ebben a tekintetben egyetértek a Bizottsággal abban, hogy az alkalmazási feltételek 81. cikke csak a szolgálati viszonyon alapuló jogokra és kötelezettségekre vonatkozó jogvitákra irányadó, nem pedig azokra, amelyek magára a szolgálati viszony jellegére vonatkoznak. Mindenesetre nem tartom helyénvalónak, hogy a közösségi intézménnyel fennálló szolgálati viszony jogszerűségét a nemzeti adójogszabályok alkalmazására irányuló jogvita keretein belül vessék fel. Ilyen eljárás keretein belül az alkalmazotti jogállást a nemzeti bíróságnak bizonyított ténynek kellene tekintenie.

30. Figyelemmel a fenti megállapításokra, azon a véleményen vagyok, hogy valamely közösségi intézmény illetékes szolgálatának az általa foglalkoztatott személy jogállására vonatkozó határozata kötelező erővel bír a nemzeti közigazgatási és igazságszolgáltatási szervek vonatkozásában. A jegyzőkönyv 13. cikkének első bekezdése kizárja az 549/69 rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározott tisztviselők és egyéb alkalmazottak számára a Közösség által fizetett illetmények, bérek és járandóságok tagállamokban történő adóztatását, függetlenül attól, hogy az Európai Közösségek gyakorolta-e az ezen rendelkezés szerint fennálló adókivetési jogát.

31. A jegyzőkönyv 16. cikkével összefüggésben értelmezett 13. cikkének második bekezdése kizárja a Közösség által a jegyzőkönyv 16. cikkében megnevezett közleményben felsorolt tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak fizetett illetmények, bérek és járandóságok tagállamokban történő adóztatását. A tagállamok adóhatóságai ezért adókivetési jogukat azon közösségi alkalmazottak tekintetében gyakorolhatják, akiket nem sorol fel az említett közlemény, tehát az Európai Közösségek által helyi alkalmazottként besorolt alkalmazottak tekintetében.

15 — Lásd az ítélet 13. pontját.

V — Végkövetkeztetések

32. Következésképpen azt javaslom, hogy az Unabhängiger Finanzsenat által előterjesztett kérdésekre a Bíróság a következő válaszokat adja:

„1. Valamely közösségi intézmény illetékes szolgálatának az általa foglalkoztatott személy jogállására vonatkozó határozata kötelező erővel bír a nemzeti közigazgatási és igazságszolgáltatási szervek vonatkozásában. A jegyzőkönyv 13. cikkének első bekezdése kizárja az 549/69 rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározott tisztviselők és egyéb alkalmazottak számára a Közösség által fizetett illetmények, bérek és járandóságok tagállamokban történő adóztatását, függetlenül attól, hogy az Európai Közösségek gyakorolta-e az ezen rendelkezés szerint fennálló adókivetési jogát.

2. A jegyzőkönyv 16. cikkével összefüggésben értelmezett 13. cikkének második bekezdése kizárja a Közösség által a jegyzőkönyv 16. cikkében megnevezett közleményben felsorolt tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak fizetett illetmények, bérek és járandóságok tagállamokban történő adóztatását. A tagállamok adóhatóságai ezért adókivetési jogukat azon közösségi alkalmazottak tekintetében gyakorolhatják, akiket nem sorol fel az említett közlemény, tehát az Európai Közösségek által helyi alkalmazottként besorolt alkalmazottak tekintetében."